

<i>Sorszám:</i> Ny/14.	<i>Tárgy:</i> Helyi hulladékgazdálkodási terv
<i>Döntéshozatal módja:</i> Egyszerű többség	<i>Véleményező bizottság:</i> Pénzügyi és Városfejlesztési Bizottság
<i>Tárgyalás módja:</i> Nyílt ülés	<i>Előkészítette:</i> Gál András osztályvezető Műszaki Osztály

Tisztelt Képviselő-testület!

Békés Város Önkormányzatának Képviselő-testülete 2004-ben elfogadta a helyi hulladékgazdálkodási tervet, és megalkotta a helyi hulladékgazdálkodási tervről szóló 29/2004. (VIII. 27.) önkormányzati rendeletet. A terv többször felülvizsgálatra került.

Időközben a hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. törvény hatályon kívül lett helyezve és a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény lépett hatályba. Az utolsó hulladékgazdálkodási terv a 2016-2021. időszakra vonatkozott.

A 2022-2027. évekre szóló hulladékgazdálkodási terv tervezetét mellékeljük.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést megtárgyalni, és azt elfogadni szíveskedjen.

Határozati javaslat:

Békés Város Önkormányzata Képviselő-testülete a 2022-2027 időszakra szóló hulladékgazdálkodási tervet a határozat melléklete szerint elfogadja.

Határidő: intézkedésre azonnal

Felelős: Kálmán Tibor polgármester

Békés, 2021. október 22.

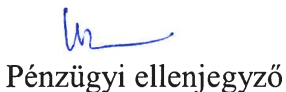

Kálmán Tibor

polgármester

Jogi ellenjegyző

Pénzügyi ellenjegyző

Békés Város Hulladékgazdálkodási Terve

2022-2027

2021. szeptember

Tartalomjegyzék

1. ÁLTALÁNOS ADATOK.....	4
1.1. TERVEZÉSI SZINT:	4
1.2. KÉSZÍTŐ NEVE ÉS CÍME	4
1.3. AZ ÉRDEKELT ADATAI	4
1.4. ELŐZMÉNYEK	4
1.5. A HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI KÖZSZOLGÁLTATÁSI RENDSZER INTEGRÁCIÓJA	4
1.6. A TELEPÜLÉS RÖVID BEMUTATÁSA	7
2. BÉKÉS TELEPÜLÉSEN KELETKEZŐ, HASZNOSÍTANDÓ VAGY ÁRTALMATLANÍTANDÓ HULLADÉK TÍPUSA, MENNYISÉGE	10
2.1. A KELETKEZŐ HULLADÉKOK TÍPUSA, ÉVES MENNYISÉGE	10
2.1.1. <i>Nem veszélyes hulladékok</i>	10
2.1.2. <i>Veszélyes hulladékok</i>	10
2.1.3. <i>Kiemelten kezelendő, veszélyes hulladékok</i>	10
2.1.4. <i>Csomagolási, és szelektíven gyűjtött hulladékok</i>	11
2.2. A TELEPÜLÉSEN FELHALMOZOTT HULLADÉK TÍPUSA, MENNYISÉGE	12
2.2.1. <i>Kommunális szilárd hulladék</i>	12
2.2.2. <i>Települési folyékony hulladék</i>	12
2.3. A TELEPÜLÉSRE BESZÁLLÍTOTT ÉS KISZÁLLÍTOTT HULLADÉKOK TÍPUSAI ÉS MENNYISÉGÜK	12
2.3.1. <i>Nem veszélyes hulladékok</i>	12
2.3.2. <i>Veszélyes hulladékok</i>	13
2.3.3. <i>Kiemelten kezelendő, veszélyes hulladékok</i>	13
2.3.4. <i>Csomagolási hulladékok</i>	14
2.4. A TELEPÜLÉS ÉVES HULLADÉKMÉRLEGÉNEK BEMUTATÁSA	14
2.4.1. <i>Nem veszélyes hulladékok</i>	14
2.4.2. <i>Veszélyes hulladékok</i>	14
2.4.3. <i>Kiemelten kezelendő veszélyes hulladékok</i>	15
2.4.4. <i>Csomagolási hulladékok</i>	15
3. A HULLADÉKKEZELÉSEL KAPCSOLATOS ALAPVETŐ MŰSZAKI KÖVETELMÉNYEK.....	17
3.1. A HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI TÖRVÉNYBEN, VALAMINT VÉGREHAJTÁSI JOGSZABÁLYAIBAN MEGHATÁROZOTT TERÜLETI, HELYI, EGYEDI MŰSZAKI KÖVETELMÉNYEK, BELSŐ MŰSZAKI LEÍRÁSOK RÖVID LEÍRÁSA.	17
3.2. A JOGSZABÁLYOKBAN MEGHATÁROZOTTAKTÓL ELTÉRŐ SPECIÁLIS TERÜLETI, HELYI VAGY EGYEDI MŰSZAKI KÖVETELMÉNYEK, BELSŐ MŰSZAKI ELŐÍRÁSOK RÖVID LEÍRÁSA.	19
4. AZ EGYES HULLADÉKTÍPUSOKRA VONATKOZÓ SPECIÁLIS INTÉZKEDÉSEK.....	19
5. A HULLADÉKOK KEZELÉSÉRE ALKALMAS KEZELŐTELEPEK ÉS LÉTESÍTMÉNYEK, A KEZELÉSRE FELHATALMAZOTT VÁLLALKOZÁSOK..	20
5.1. A HULLADÉKOKRA VONATKOZÓ KEZELÉSI TEVÉKENYSÉGEK ÉS JELLEMZŐK ISMERTETÉSE.....	20
5.1.1. <i>Engedéllyel rendelkező gyűjtő-szállító szervezetek, a hulladékok gyűjtésének-szállításának bemutatása</i>	20
5.1.2. <i>Hulladék kezelő telepek bemutatása</i>	24
5.1.3. <i>A felhalmozott hulladékok tárolási telephelyeinek, üzemeltetőjének megnevezése, tárolási technológiája, kapacitásának és kihasználtságának bemutatása.</i>	25
5.1.4. <i>A településen folytatott hulladékkezelési (hasznosítási, ártalmatlanítási) tevékenység ismertetése, jellemzése</i>	25
5.1.5. <i>Fejlesztést vagy felszámolást, illetve rekultiválást igénylő kezelő telepek, illetve lerakóhelyek meghatározása</i>	25
5.1.6. <i>Települési hulladék, valamint zöld-és biológiailag lebontható szerves hulladék komposztálók ismertetése</i>	26
5.1.7. <i>Másodnyersanyag visszanyerés és az újrahasznosítás aránya a tervezési területen.</i>	26

5.1.8.	<i>A területen keletkező biológiailag lebomló szerves hulladék mennyisége, ebből a lerakásra kerülő mennyiség.</i>	26
5.1.9.	<i>A települési folyékony hulladékok és szennyvíziszapok mennyisége, elhelyezési módja, engedélye, a lerakóhelyek ismertetése.</i>	26
5.1.10.	<i>A tervezési terület szennyvíziszap-hasznosítási jellemzői</i>	26
6.	2016 – 2021 KÖZÖTT MEGVALÓSULT CÉLOK	27
	<i>Települési szilárd hulladékok</i>	27
	<i>Szennyvíz-iszap</i>	28
	<i>Építési-bontási hulladékok</i>	28
	<i>Veszély hulladékok</i>	29
7.	AZ ELÉRENDŐ HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI CÉLOK MEGHATÁROZÁSA	30
7.1.	ORSZÁGOS HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI TERV	30
7.2.	HULLADÉKKELETKEZÉS CSÖKKENTÉSI CÉLKITŰZÉSEK, A TERVIDŐSZAK VÉGÉRE VÁRHATÓAN KELETKEZŐ HULLADÉKOK ÖSSZETÉTELI ÉS MENNYISÉGI PROGNÓZISA.	31
7.2.1.	<i>OHT által meghatározott, és országos szintű célkitűzések</i>	31
7.2.2.	<i>Települési szintű célkitűzések</i>	31
7.2.3.	<i>A várhatóan keletkező hulladékok összetételi és mennyiségi prognózisa</i>	32
7.3.	HULLADÉKHASZNOSÍTÁSI, ÁRTALMATLANÍTÁSI CÉLKITŰZÉSEK	33
7.3.1.	<i>Települési szilárd hulladékok</i>	33
7.3.2.	<i>Szennyvíziszap</i>	34
7.3.3.	<i>Építési-bontási hulladékok</i>	34
7.3.4.	<i>Veszélyes hulladékok</i>	35
8.	A KIJELÖLT CÉLOK ELÉRÉSÉT, ILLETVE MEGVALÓSÍTÁSÁT SZOLGÁLÓ CSELEKVÉSI PROGRAM 2022-2027	36

1. Általános adatok

1.1. Tervezési szint:

Helyi hulladékgazdálkodási terv
A település statisztikai azonosító száma: 09760
Tervezés időtartama: 2022-2027
Tervezés báziséve: 2020

1.2. Készítő neve és címe

neve: Tárnok Barbara e.v., környezetvédelmi szakértő, 04-421/SZKV-1.1
címe: 5700 Gyula, Epreskert u.12
telefonszáma: 30/332-10-82

1.3. Az érdekelt adatai

neve: Békés Város Önkormányzata
címe: 5630, Békés, Petőfi Sándor u.2.
telefonszáma: (66) 411-011
faxszáma: (66) 411-230

1.4. Előzmények

Helyi, települési szintű hulladékgazdálkodási tervek készítése hat évente esedékes, Békés Város Önkormányzata legutóbb 2016-ban hagyta jóvá a város hulladékgazdálkodási tervét¹, mely 2016-2021 közötti időszakra vonatkozott. Tekintettel az elmúlt években történt jelentős változásokra a hulladékgazdálkodás területén, és a programozási időszak végére, Békés Város Önkormányzata új hulladékgazdálkodási terv készítése, illetve a korábbi aktualizálása mellett döntött.

Jelen dokumentáció tehát a 2016. évben készült hulladékgazdálkodási terv aktualizálása, mely értékeli a 2016-2021 között elért eredményeket, meghatározza a hulladékgazdálkodás helyzetét és a következő hatéves időszak feladatait.

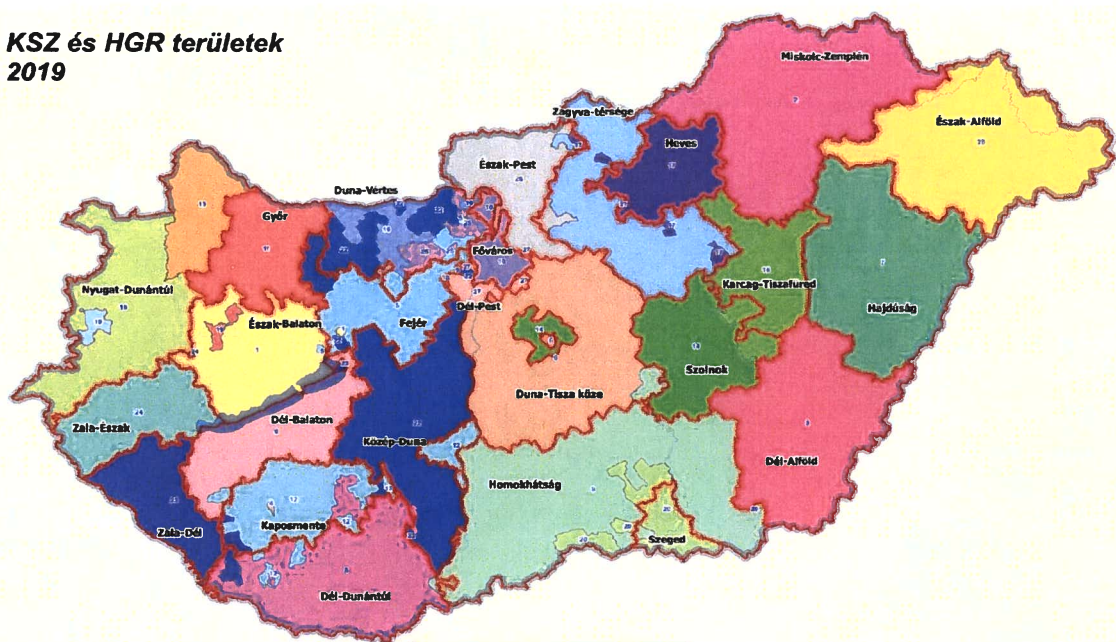
1.5. A hulladékgazdálkodási közszolgáltatási rendszer integrációja

A hulladékgazdálkodás hazai rendszere az elmúlt években átalakult. A hulladékgazdálkodási rendszer integrációja az egységes színvonalú, nonprofit és fenntartható közszolgáltatás kialakítását célozta meg. A korábbi hulladékgazdálkodási közszolgáltatási rendszer, szolgáltatási területenként számos tekintetben (pl. közszolgáltatási díjak mértéke, a szolgáltatás műszaki tartalma, az üzemeltetés mutatói stb.) eltéréseket jelzett, az integráció egyik célja ennek megszüntetése.

Az átalakítás első lépésében az állami hulladékgazdálkodási közfeladat ellátására, az állam koordináló szervezetet hozott létre: a Nemzeti Hulladékgazdálkodási Koordináló és Vagyonkezelő Zártkörűen Működő Részvénytársaság (a továbbiakban: NHKV Zrt.) 2016. januárban alakult meg. Az egységes rendszer létrehozása érdekében, az optimalizált területi elrendezés mentén 25 hulladékgazdálkodási régió (HGR) került kialakításra. A 2019. szeptember 30-i állapot szerint 25 HGR régió területén 27+1 közszolgáltató működik (lásd következő ábra).

¹ Békés Város Hulladékgazdálkodási Terve 2016-2021, készítette: STARNOK Bt. 2016. augusztus. Bázis év: 2015.

KSZ és HGR területek 2019

Jelmagyarázat

HGR határok

Közzolgáltatók

- 1- ÉBH Nonprofit Kft.
- 2- BMH Nonprofit Kft.

- 10- FKF Nonprofit Zrt.

- 11- GYHG Nonprofit Kft.

- 12- Kaposvár Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft.

- 13- Kisalföldi Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft.

- 14- NKSZ Szolnok Közzolgáltató Nonprofit Kft.

- 15- NKSZ Tisza Nonprofit Kft.

- 16- NKSZ Vértess Vízke Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft.

- 3- DAREH BÁZIS Nonprofit Zrt.

- 4- DBR Nonprofit Kft.

- 5- DEPÓNIA Nonprofit Kft.

- 6- DTKH Nonprofit Kft.

- 7- Debreceni Hulladék Közzolgáltató Nonprofit Kft.

- 8- Dél-Kom Nonprofit Kft.

- 9- FBH-NP Nonprofit Kft.

- 17- NKSZ Észak-KOM Nonprofit Kft.

- 18- STKH Sopron és Térsége Nonprofit Kft.

- 19- SZOMHULL Nonprofit Kft.

- 20- Szegedi Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft.

- 21- Szelektiv Nonprofit Kft.

- 22- VERTIKÁL Nonprofit Zrt.

- 23- Vindis-Pannonia Nonprofit Kft.

- 24- Zalai Közzolgáltató Nonprofit Kft.

- 25- Zöld Bicske Nonprofit Kft.

- 26- Zöld Hid B.I.G.G. NKft.

- 27- ÉTH Nonprofit Kft.

- 28- Észak-Alföldi Könyezetgazdálkodási Nonprofit Kft.

Forrás: Országos Hulladékgazdálkodási Közzolgáltatói Terv 2021

Az NHKV Zrt. elsődlegesen a magyarországi hulladékgazdálkodási közzolgáltatás területileg optimalizált és szolgáltatási színvonalában egységes rendszerét hivatott kialakítani és fejleszteni, hosszútávon fenntartható finanszírozási rendszer és ágazati működés megvalósításával. NHKV feladatai szerint meghatározza a hulladékgazdálkodás országos céljait, a fejlesztés irányait, ellátja az önkormányzatok közötti és a regionális koordinációt. Kezeli az önkormányzatok, önkormányzati társulások által önkéntesen vagyonkezelés körében rábízott vagyont. Elkészíti az Országos Hulladékgazdálkodási Közzolgáltatói Tervet (OHKT), amely meghatározza a közzolgáltatás ellátásának optimális területi lehatárolását és az adott területen minimálisan ellátandó közzolgáltatói feladatokat. A hulladékgazdálkodás országos szintű céljainak és fejlesztési irányainak teljesülése érdekében NHKV Zrt. kialakítja az infrastrukturális erőforrások optimális használatának rendszerét.

A hulladékgazdálkodás intézményrendszerében a következő szereplők vesznek részt:

➤ **Az önkormányzatok**

Az önkormányzatok felelősek az önkormányzati hulladékgazdálkodási közfeladat ellátásért, ennek keretében az önkormányzat közigazgatási területén a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás helyi szintű részletszabályainak meghatározásáért, valamint a hulladékgazdálkodási közszolgáltató kiválasztásáért, a közszolgáltatási szerződés megkötésért.

Az önkormányzatok (illetve társulásaik) jelentős részben tulajdonosai a hulladékgazdálkodási feladatokat ellátó cégeknek, a hulladékgazdálkodási létesítményeknek, eszközöknek. Mint tulajdonos, felelősséggel bírnak ezen hulladékgazdálkodást szolgáló vagyon fejlesztésért, pótlásért, cseréjért és működtetésért

➤ **Környezetvédelmi hatóság**

A környezetvédelmi hatóság feladata a hulladékgazdálkodásban szerepet vállaló jogalanyok tevékenységének engedélyezése, a tevékenységük folyamatos figyelemmel kísérése, ellenőrzése.

➤ **Koordináló szerv - NHKV Zrt.**

Kiemelt feladata a közszolgáltatási díj beszedése, illetve a közszolgáltatóknak járó szolgáltatási díj meghatározása és megfizetése. A Koordináló szerv:

- a) előkészíti az Országos Hulladékgazdálkodási Közszolgáltatási Tervet és nyomon követi az abban foglaltak végrehajtását,
- b) javaslatot tesz a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási és szolgáltatási díj megállapításáért felelős miniszternek a szolgáltatási díj, a díjalkalmazási feltételek, a díjmegfizetés rendjének, a közszolgáltatásidő-felosztás elvének meghatározására vonatkozóan,
- c) a honlapján közzéteszi azokat az információkat, amelyek nyilvánosságra hozatalát jogszabály elrendeli, valamint amelyeket a feladatellátás érdekében szükségesnek tart,
- d) az érintett közigazgatási szervezetnek javaslatot tesz a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás állami támogatásainak felhasználására, közszolgáltatási területek szerinti lehatárolására, és szabályozására
- e) gondoskodik a közszolgáltatás során elkülönítetten gyűjtött és a vegyes hulladék kezelése során keletkezett hasznosítható hulladék hasznosításának megszervezéséről, továbbá koordinálja a hasznosításra nem kerülő hulladékok ártalmatlanítását
- f) megállapítja, hogy a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási rendszerelem fejlesztése megfelel-e az Országos Hulladékgazdálkodási Közszolgáltatási Tervnek,
- g) megállapítja, hogy a közszolgáltató tevékenysége megfelel-e az Országos Hulladékgazdálkodási Közszolgáltatási Tervben foglaltaknak, és arról véleményt állít ki (a továbbiakban: megfelelési vélemény).

➤ **Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal (MEKH)**

A MEKH az intézményi rendszerben a közszolgáltatás ellentételezésének meghatározásának feladatában vesz részt. A hulladékgazdálkodási közszolgáltatási díjat a MEKH javaslatára a hulladékgazdálkodásért felelős miniszter állapítja meg.

➤ **Közszolgáltatók**

Az önkormányzatok hulladékgazdálkodási célra rendelt vagyonának üzemeltetését, illetve a jogszabály alapján a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás körébe tartozó hulladékgazdálkodási tevékenységet közszolgáltatók látják el. Közszolgáltató csak olyan gazdasági társaság lehet, amely megfelel a 2012. évi CLXXXV. Hulladék törvény (továbbiakban: Ht.) vonatkozó előírásainak. A szakpolitika törekvése, hogy hulladékgazdálkodási régióként egy, kivételes esetben két

közszolgáltató lássa el a hulladékgazdálkodási tevékenységet. A közszolgáltató feladata ellátásához közszolgáltatói alvállalkozót is igénybe vehet.

A **Délkelet-Alföld Regionális Hulladékgazdálkodási Rendszer** létrehozását célzó Önkormányzati Társulás a hulladékgazdálkodási feladatok elvégzésére megalapította a **DAREH BÁZIS Hulladékgazdálkodási Nonprofit Zrt-t** (a továbbiakban: DAREH BÁZIS NZrt.). A DAREH BÁZIS NZrt. feladata a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás keretében vegyesen és elkülönítetten gyűjtött hulladék jogszabályoknak megfelelő átvétele, gyűjtése, szállítása, ill. az átvett, a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás körébe tartozó hulladékok jogszabályoknak megfelelő kezelése.

Békésen a hulladékgazdálkodási közszolgáltató tehát a DAREH BÁZIS NZrt., a közszolgáltatói feladatok ellátását közszolgáltatói alvállalkozókkal biztosítja (többek között BKSZ Békési Kommunális és Szolgáltató Kft, továbbiakban BKSZ Kft.). A BKSZ Kft. gyűjti és szállítja a települési szilárd hulladékokat, a biológiailag lebomló hulladékokat, és a szelektíven gyűjtött hulladékokat a DAREH BÁZIS NZrt. telephelyére.

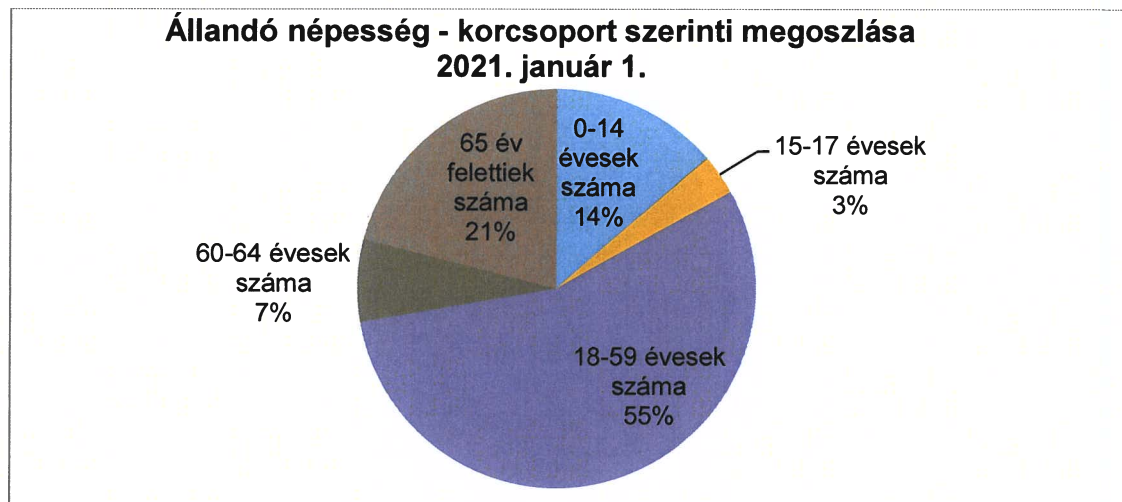
Az integráció során a biológiailag lebomló hulladékokat 2017. márciusától a DAREH BÁZIS NZrt., békéscsabai komposztáló telepén kezelik, így a békés komposztáló telepet üzemén kívül helyezték. A békési komposztáló telep az inert hulladéklerakón (5630 Békés, Szarvasi út 0151/6 hrsz) működött, de gazdasági okokból a technológiát nem sikerült teljesen kiépíteni, és a kapacitása is kisebb volt a szükségesnél. Minősítésre alkalmas komposzt nem keletkezett az üzemelése alatt, és a 2014-2017 között felhalmozott jelentős mennyiségű „talajjavító anyagot” (sem komposzt, sem hulladéknak nem minősül) mezőgazdasági területen helyezik el.

A korábbi hulladékgyűjtő udvar és válogató mű (5630 Békés, Szarvasi út 64/1.) is megszűnt az átszervezések következtében, a telephely jelenleg hulladékgyűjtő pontként üzemel, ahova a lakosok veszélyes és zöld hulladékot szállíthatnak be. Korábban a hulladékgazdálkodási közszolgáltatást a BKSZ PLUSZ Hulladékgyűjtési Nonprofit Kft végezte, átalakulása óta Békés Városfejlesztési és Szolgáltató Nonprofit Kft. néven a városüzemeltetési feladatokat látja el.

1.6. A település rövid bemutatása

Békés Város a Dél-alföldi régióban, Békés megye centrumában, a megyeszékhelytől mintegy 15 kilométerre található. A település 127,23 km²-es igazgatási területén az országos átlagot meghaladó a népsűrűség. Lakosságszáma alapján a megye 4. legnagyobb városa. Noha csak 1973-ban nyilvánították várossá, Békés városi szerepköre régi múltra tekint vissza, a megye névadó települése, a középkor századaiban központja volt. Az egykori nagyhatárú alföldi mezőváros része volt az 1950-es évekig Bélmegyer, Murony (Békésföldvár), Kamut és Tarhos. Szerepkörét tekintve járási és kistérségi centrum, utóbbi feladatkört 2004. év eleje óta tölti be.

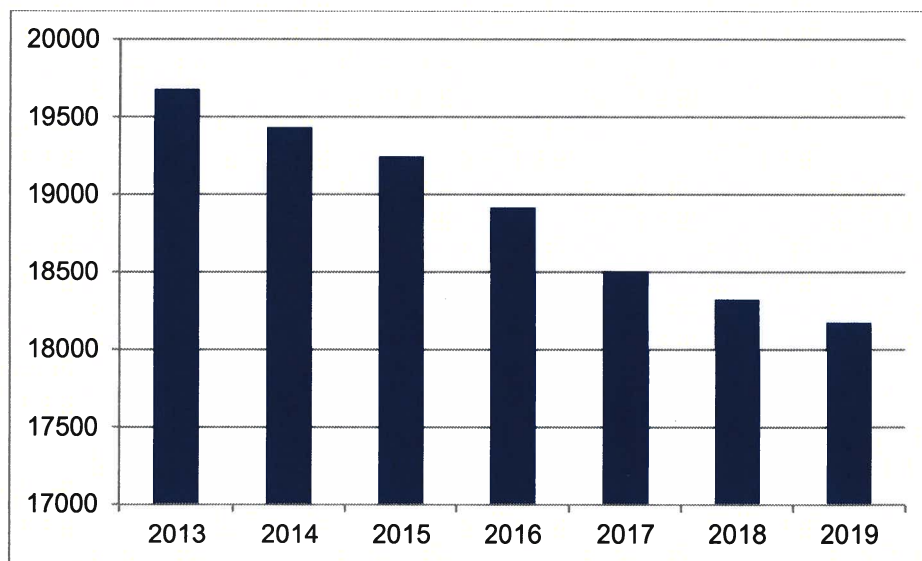
2021. év elején az állandó lakónépesség száma 19 086 fő volt, a korcsoportok szerinti megoszlást a következő ábra szemlélteti.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Sajnos Békésre is igaz az az országos tendencia, miszerint csökken a népességszám, és előregedő a társadalom. A lakónépesség fokozatos csökkenését szemlélteti a következő diagram.

Lakónépesség változása Békésen 2013-2019 között

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A foglalkoztatottság 2016 óta 61,5 %-ról 62,9 %-ra nőtt. Békés gazdaságának jelentős szegmense az ipar, a foglalkoztattak egy harmada dolgozik az ipar különféle ágazataiban. A foglalkoztatottak többsége a városon belül dolgozik, ugyanakkor sokan napi rendszerességgel ingáznak valamely másik településre munkavállalás céljából. A vállalkozások döntő többsége 1-9 főt foglalkoztató mikrovállalkozás. A működő ipari vállalkozás nagy része az építőiparban, kereskedelem és gépjárműjavítás, és a feldolgozóiparban tevékenykedik. Domináns iparágnak számít a városban továbbra is a gépipar.

Az Önkormányzat az alábbi intézmények működtetéséért és/vagy fenntartásáért felel:

- Békés Városi Jantyik Mátyás Múzeum
- Békés Városi Kecskeméti Gábor Kulturális, Sport és Turisztikai Központ
- Békés Városi Püski Sándor Könyvtár

- Békés Városi Szociális Szolgáltató Központ
- Békési Gyógyászati Központ és Gyógyfürdő
- Békési Kistérségi Óvoda és Bölcsőde
- Békési Polgármesteri Hivatal

A közszolgáltatások közül a városi vízellátásért az Alföldvíz Zrt., a gázellátásért és az áramellátásért az MVM Next Energiakereskedelmi Zrt. felel. A települési hulladékgazdálkodási közszolgáltatási feladatokat a DAREH Bázis NZrt. látja el.

2. Békés településen keletkező, hasznosítandó vagy ártalmatlanítandó hulladék típusa, mennyisége

2.1. A keletkező hulladékok típusa, éves mennyisége

A következő táblázatok azokat a hulladék keletkezési adatokat tartalmazzák, melyekről nyilvántartást vezettek, mert begyűjtésre, vagy leadásra kerültek. Nincs adat veszélyes hulladék esetén a lakosság által a vésztői hulladékgyűjtő udvarra beszállított mennyiségről.

2.1.1. Nem veszélyes hulladékok

Hulladék típusa	Mennyiség (t/év)	
	2015	2020
Települési szilárd hulladék (EWC: 200301)	3 628, 308	3 542,86
Települési folyékony hulladék (NKÖHSZ)*	360	105
A szennyvíztelepen tisztított szennyvíz	1 000 000	938 233
Kommunális szennyvíziszap	2265	2556
Építési-bontási hulladékok és egyéb inert hulladékok	4610,345	2626,064
Biológiailag lebomló hulladék („zöld hulladék”)	745, 800	1142,47
Ipari és egyéb gazdálkodói nem veszélyes hulladékok	n.a	n.a.
Állati eredetű	54,860	149,132
Összesen	1 011 664,313	948354,526

* NKÖHSZ: nem közművel összegyűjtött („kihordásos”) háztartási szennyvíz

A fenti táblázat, és az elmúlt évek adatai alapján egyértelmű tendenciák nem állapíthatók meg, kivéve a zöld hulladék esetén, ahol dinamikus növekedés tapasztalható.

2.1.2. Veszélyes hulladékok

Hulladék típusa	Mennyiség (t/év)	
	2015	2020
Vegyipari, gyógyszeripari és műanyagipari	0	0
Gépipari	n.a.	n.a.
Alumínium ipari	0	0
Egyéb ágazati	n.a.	n.a.
Összesen	n.a	n.a

2.1.3. Kiemelten kezelendő, veszélyes hulladékok

Hulladék típusa	Mennyiség (t/év)	
	2015	2020
ásványolaj alapú, klórvegyületet nem tartalmazó motor, hajtómű- és kenőolaj (EWC: 130205)	0,031	n.a.
elemek és akkumulátorok (EWC: 200133)	0,044	n.a.
ólomakkumulátor (EWC: 160601)	0,062	n.a.
veszélyes anyagokat tartalmazó, agrokémiai hulladék (EWC: 020108)	0,09	n.a.

szerves oldószereket vagy más veszélyes anyagokat tartalmazó festék- és lakk-hulladék (EWC: 080111)	0,296	0,276
olaj és zsír (EWC: 200126)	0,096	0,157
veszélyes, szilárd porózus mátrixot (pl. azbesztet) tartalmazó fémből készült csomagolási hulladék, ideértve a kiürült hajtógázos palackokat (EWC: 150111)	0	n.a.
fénycsővek és egyéb higanytartalmú hulladék (EWC: 200121)	0,1	0
veszélyes anyagokat tartalmazó, kiselejtezett elektromos és elektronikus berendezések* (EWC 20135)	0	4,299
Összesen	0,719	4,732

*a BKSZ Kft. hulladékgyűjtő telephelyén leadott hulladék mennyiségek

2.1.4. Csomagolási, és szelektíven gyűjtött hulladékok

A településen 2005 óta folyik szelektív hulladékgyűjtés, melynek keretein belül az üveg, papír, műanyag és bizonyos fém frakciók szelektív gyűjtésére van lehetőség. A szelektíven begyűjtött hulladékok nagy része csomagolási hulladék. A szelektív hulladékot „együtt gyűjti” a lakosság (kivéve hulladékgyűjtő szigetek), ami azt jelenti, hogy a papír, műanyag és fém hulladékot egy edényben gyűjti a lakosság, így annak elszállítása, mérlegelése szintén együtt történik. A szelektív hulladék frakciónkénti megoszlásáról nincs nyilvántartás, mivel az együtt gyűjtött szelektív hulladékot az „új” rendszer szerint utólag, a DAREH NZrt. békéscsabai telephelyén válogatják típus szerint, a többi településről beszállított szelektíven gyűjtött hulladékokkal együtt.

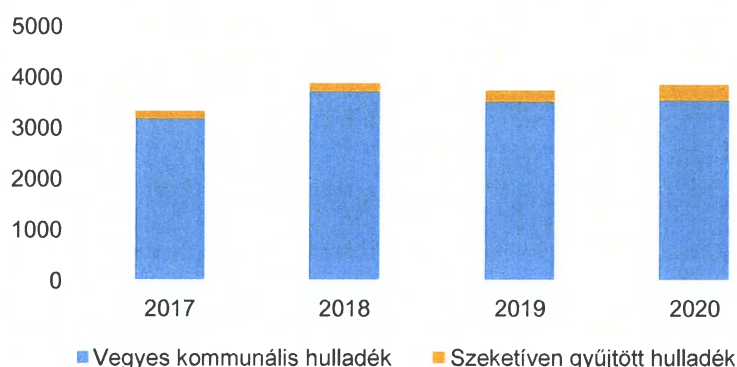
Hulladék típusa	Mennyiség (t/év)	
	2015	2020
papír csomagolási hulladék (EWC: 200101)	34,816	n.a.
műanyag csomagolási hulladék (EWC: 150102)	1,115	n.a.
üveg csomagolási hulladék (EWC: 200102)	1,633	n.a.
fém csomagolási hulladék (EWC: 150104)	0,217	n.a.
textíliák (EWC: 200111)	1,225	0
kiselejtezett -elektronikai – berendezés ¹ (EWC: 160214)	8,454	32,960
egyéb kevert (EWC: 150106)	109,868	n.a.
Összesen	157,328	347,51²

¹ az Önkormányzat által szervezett gyűjtőakció során leadott hulladékok, pontos veszélyességi besorolásuk nem ismert

² ez az összeg tartalmazza a lakosság által, háznál, szelektíven gyűjtött összes (műanyag, papír, fém) hulladék mennyiségét is

Összességében elmondható, hogy lakosság szelektív gyűjtési „kedve” egyre jobb, a háznál történő szelektív gyűjtés hatékonysága kismértékű - az elmúlt négy évben 3-4%-os - növekedést mutat, melyet a következő ábra szemléltet.

Szelektíven begyűjtött és a vegyes kommunális hulladék aránya

2.2. A településen felhalmozott hulladék típusa, mennyisége

2.2.1. Kommunális szilárd hulladék

Békésen a kommunális szilárd hulladékot 1974-től 2010-ig a 3777/1 hrsz.-ú területen (régii hulladéklerakó telep) helyezték el. A régi hulladéklerakón felhalmozott összes hulladék mennyisége kb. 210 000 m³. A régi kommunális hulladéklerakó telepet a Délkelet-Alföld Regionális Hulladékgazdálkodási rendszer (DAREH) keretein belül rekultiválták.

2.2.2. Települési folyékony hulladék

A kommunális szennyvizet 1994. január 3-tól a települési szennyvíztisztító telepen kezelik, korábban a folyékony kommunális hulladékot egy kétszintes ülepítőben gyűjtötték, melyet évekkel ezelőtt rekultiváltak, jelenleg egy gazdasági társaság telephelye.

2.3. A településre beszállított és kiszállított hulladékok típusai és mennyiségük

2.3.1. Nem veszélyes hulladékok

A következő táblázatban a településre be, illetve kiszállított hulladékok mennyiségét tartalmazza a bázis év szerint (2020). A hulladékgazdálkodási rendszer integrációját követően több hulladék fajta (szelektíven gyűjtött, zöld hulladék) is elszállításra kerül a településre, a komposztáló, válogató kapacitásokat felszámolták.

Hulladék típusa	Településre beszállított (t/év)	Településről kiszállított (t/év)
Települési szilárd hulladék	0	3542,86
Települési folyékony hulladék (NKÖHSZ)	330	0
Kommunális szennyvíziszap	0	614,44*
Építési-bontási hulladékok és egyéb inert hulladékok	0	0
Biológiailag lebomló hulladék („zöldhulladék”)	0	1142,47

Hulladék típusa	Településre beszállított (t/év)	Településről kiszállított (t/év)
Ipari és egyéb gazdálkodói nem veszélyes hulladékok	n.a.	n.a.
Állati eredetű	0	149,132
Összesen	-	149,132

* a ATEVSZOLG Zrt. dévaványai komposztáló telepén hasznosított mennyiség

2.3.2. Veszélyes hulladékok

Hulladék típusa	Településre beszállított (t/év)	Településről kiszállított (t/év)
Vegyipari, gyógyszeripari és műanyagipari	0	0
Gépipari	n.a.	n.a.
Alumínium ipari	0	0
Egyéb ágazati	n.a.	n.a.
Összesen	n.a.	n.a.

2.3.3. Kiemelten kezelendő, veszélyes hulladékáramok

Hulladék típusa	Településre beszállított (t/év)	Településről kiszállított (t/év)
ásványolaj alapú, klórvegyületet nem tartalmazó motor-, hajtómű- és kenőolaj (EWC: 130205)	0	n.a.
elemek és akkumulátorok (EWC: 200133)	0	n.a.
ólomakkumulátor (EWC: 160601)	0	n.a.
veszélyes anyagokat tartalmazó, agrokémiai hulladék (EWC: 020108)	0	n.a.
szerves oldószereket vagy más veszélyes anyagokat tartalmazó festék- és lakk-hulladék (EWC: 080111)	0	0,276
olaj és zsír (EWC: 200126)	0	0,157
veszélyes, szilárd porózus mátrixot (pl. azbesztet) tartalmazó fémből készült csomagolási hulladék, ideértve a kiürült hajtógázos palackokat (EWC: 150111)	0	n.a.
fénycsővek és egyéb higanytartalmú hulladék (EWC: 200121)	0	0
veszélyes anyagokat tartalmazó, kiselejtezett elektromos és elektronikus berendezések* (EWC 20135)	0	4,299
Összesen	0	4,732

[illegible]

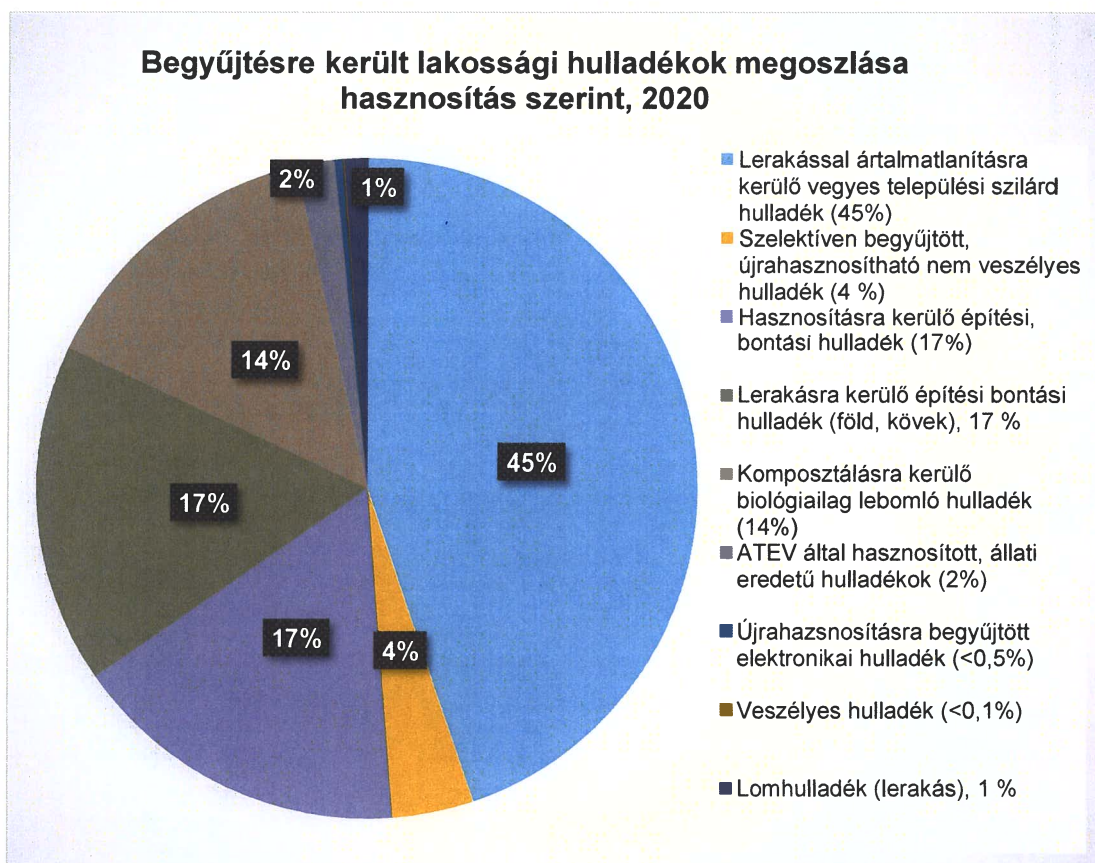
2.4.3. Kiemelten kezelendő veszélyes hulladékok

[illegible]

2.4.4. Csomagolási hulladékok

[illegible]

Az előzőek alapján elkészítettük a település hulladékmérlegének diagramját, lásd következő ábra. A diagram szerint a begyűjtésre (~keletkező) került hulladékok 63%-át lerakással ártalmatlanították 2020-ban. A valóságban valószínűleg még több hulladék kerül végül lerakásra, mivel nem tudható, hogy az újrahasznosításra begyűjtött - szelektív, elektronikai, veszélyes - hulladék hányad részét tudják valójában majd újrahasznosítani.

3. A hulladékkezeléssel kapcsolatos alapvető műszaki követelmények

3.1. A hulladékgazdálkodási törvényben, valamint végrehajtási jogszabályaiban meghatározott területi, helyi, egyedi műszaki követelmények, belső műszaki leírások rövid leírása.

A hulladékgazdálkodással kapcsolatos legfontosabb országos szintű jogszabályok a következők:

- 2012. évi CLXXXV. törvény a hulladékról
- 246/2014. (IX. 29.) Korm. rendelet az egyes hulladékgazdálkodási létesítmények kialakításának és üzemeltetésének szabályairól
- 385/2014. (XII. 31.) Korm. rendelet a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás végzésének feltételeiről
- 309/2014. (XII. 11.) Korm. rendelet a hulladékkal kapcsolatos nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettségekről
- 197/2014. (VIII. 1.) Korm. rendelet az elektromos és elektronikus berendezésekkel kapcsolatos hulladékgazdálkodási tevékenységekről
- 445/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet az elem- és akkumulátorhulladékkal kapcsolatos hulladékgazdálkodási tevékenységekről
- 369/2014. (XII. 30.) Korm. rendelet a hulladékká vált gépjárművekről
- 442/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet a csomagolásról és a csomagolási hulladékkal kapcsolatos hulladékgazdálkodási tevékenységekről
- 225/2015. (VIII. 7.) Korm. Rendelet a veszélyes hulladékkal kapcsolatos egyes tevékenységek részletes szabályairól
- 72/2013. (VIII. 27.) VM rendelet a hulladékjegyzékről
- 20/2006. (IV. 5.) KvVM rendelet a hulladéklerakással, valamint a hulladéklerakóval kapcsolatos egyes szabályokról és feltételekről
- 15/2003. (XI. 7.) KvVM rendelet a területi hulladékgazdálkodási tervekről
- 23/2003. (XII. 29.) KvVM rendelet a biohulladék kezeléséről és a komposztálás műszaki követelményeiről
- 45/2004. (VII. 26.) BM-KvVM együttes rendelete az építési és bontási hulladék kezelésének részletes szabályairól
- 145/2012. (XII. 27.) VM rendelet a hulladékolajjal kapcsolatos hulladékgazdálkodási tevékenységek részletes szabályairól
- 144/2012. (XII. 27.) VM rendelet a PCB, valamint a PCB-t tartalmazó berendezések kezelésének részletes szabályairól
- 14/2008. (IV. 3.) GKM rendelet a bányászati hulladékok kezeléséről
- 12/2017. (VI. 12.) EMMI rendelet az egészségügyi szolgáltatónál képződő hulladékkal kapcsolatos hulladékgazdálkodási tevékenységekről
- 13/2017. (VI. 12.) EMMI rendelet a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás körébe tartozó hulladékkal kapcsolatos közegészségügyi követelményekről
- 103/2003. (IX. 11.) FVM rendelet a növényvédő szerrel szennyezett csomagolóeszköz hulladékok kezeléséről
- 45/2012. (V. 8.) VM rendelet a nem emberi fogyasztásra szánt állati eredetű melléktermékekre vonatkozó állategészségügyi szabályok megállapításáról
- 301/2021. (VI. 1.) Korm. Rendelet az egyes egyszer használatos, valamint egyes egyéb műanyagtermékek forgalomba hozatalának korlátozásáról

A település hulladékgazdálkodással kapcsolatos helyi rendeletei a következők:

- 9/2014. (III. 28.) önkormányzati rendelet
A köztisztaság fenntartásáról
- 10/2001. (III. 1.) rendelete önkormányzati rendelet
A szennyvízcsatorna rákötések ösztönzéséről
- 10/2014. (III. 28.) önkormányzati rendelet
A települési szilárd hulladékkal kapcsolatos köztisztasági közszolgáltatás kötelező igénybevételéről
- 25/2014. (VI.30) Önkormányzati rendelet a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtésére vonatkozó helyi közszolgáltatásokról

A 2012.évi CLXXXV hulladékról szóló törvény módosítása alapján a **hulladékgazdálkodási hatósági feladatokat** már nem az önkormányzat, hanem a **Kormányhivatal Környezetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Osztálya látja el.**

A 124/2021. (III.12.) Korm. rendelet értelmében 2021. március 16-ától megszűnt a települési önkormányzat jegyzőjének hatásköre az illegális hulladék lerakások ügyében. A hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény 2021. március 1-jén hatályba lépett módosításával az ingatlanon más által, az ingatlantulajdonos hozzájárulása nélkül, ellenőrizetlen körülmények között elhelyezett vagy elhagyott hulladék esetében a hulladékgazdálkodási hatóság folytat le hatósági eljárást.

2021. februárban az Országgyűlés elfogadta az Innovációs és Technológiai Minisztérium törvénymódosítási javaslatát a hulladékgazdálkodás rendszerének megújítására vonatkozóan, ezzel Magyarország újabb lépéssel került közelebb a Klíma- és Természetvédelmi Akciótervben foglalt célkitűzések eléréséhez. **A törvény célja, a körforgásos gazdaságra való átállás, az illegális hulladéklerakók felszámolása, a hulladékot illegálisan elhelyezők szigorúbb büntetése, és a visszaváltási rendszer kialakítása.** A törvénycsomag alappillérei:

- A hulladékgazdálkodási feladatok hatékonyabb ellátása és koordinálása új koncessziós modellben valósul meg, amelyben az állam által meghatározott feladatokat – a hulladék összegyűjtésétől egészen annak hasznosításra történő előkezeléséig – egy magánszereplő fogja elvégezni. A **koncessziós társaságnak** vállalnia kell, hogy teljesíti az unió által meghatározott, évekre lebontott célszámokat, elvégzi a szükséges beruházásokat, úgy, hogy közben a családok rezsiköltségei nem emelkednek.

- Az elfogadott szabályozás részletes eljárásrendet tartalmaz, amely az Alaptörvény rendelkezéseivel összhangban rögzíti, hogy az értékkel rendelkező hulladék tulajdonosa részére **kompenzációt** szükséges nyújtani a hulladék átadásakor.

- A hulladék újratermelődésének megakadályozását szolgálja az illegális lerakás szigorú szankcionálása. Márciustól a jogsértőket a kormányhivatalok szervezetén belül létrejövő **hulladékgazdálkodási hatóság** - más szervekkel együtt - szigorúan büntetheti.

- Az italcsomagolásra vonatkozóan az állam **kötelező visszaváltási díjas** rendszert alakít ki és működtet a jövőben. Az üveg és műanyag palackok, valamint a fémdobozok vásárlása esetén betétdíjat kell majd fizetni, amely a kiürült csomagolás automatás vagy kézi visszaváltó helyeken történő visszaváltása esetén teljes mértékben visszajár. Ez növeli a csomagolás életciklusát és megakadályozza, hogy az a hulladéklerakókban kössön ki, ezáltal hazánk a vonatkozó uniós irányelvnek való megfeleléshez is közelebb kerülhet.

A fenti intézkedésekkel lehetővé válik a körforgásos gazdaságra való átállás megkezdése, az illegális hulladék lerakásának felszámolása és a lerakók szigorúbb büntetése, a visszaváltási rendszer kialakítása, valamint a hulladékgazdasági tevékenység racionalizálása.

A körforgásos gazdaságra való áttérés érdekében a kormány olyan hulladékgazdálkodási rendszert vezet be, amely nyersanyagként kezeli a hulladékot, így az visszakerülhet a gazdaságba és ott tud hasznosulni. A hulladék kezelése akkor lehet a legeredményesebb, ha már a gyártásánál a lehető leginkább visszaszorítjuk a keletkezését, illetve a cégek minél nagyobb arányban használják fel alapanyagként.

Az újratermelődés megakadályozását szolgálja a hulladék illegális lerakásának szigorú szankcionálása is. Januártól a jogsértőket a kormányhivatalok szervezetén belül létrejövő hulladékgazdálkodási hatóság tagjai - más szervekkel együtt - szigorúan büntethetik. Az illegális szemetelőknek pénzbírságot kell fizetniük, a jelentős mennyiséget meghaladó hulladék elhelyezéseért három évig terjedő szabadságvesztés is kiszabható lesz, a veszélyes hulladék vagy különösen jelentős mennyiségű hulladék elhelyezéseért pedig akár öt év szabadságvesztésre ítéltető az elkövető.

3.2. A jogszabályokban meghatározottaktól eltérő speciális területi, helyi vagy egyedi műszaki követelmények, belső műszaki előírások rövid leírása.

Nincsenek speciális előírások.

4. Az egyes hulladéktípusokra vonatkozó speciális intézkedések

Speciális intézkedés az egyes hulladéktípusokra vonatkozóan nincs.

5. A hulladékok kezelésére alkalmas kezelőtelepek és létesítmények, a kezelésre felhatalmazott vállalkozások

5.1. A hulladékokra vonatkozó kezelési tevékenységek és jellemzők ismertetése

5.1.1. Engedéllyel rendelkező gyűjtő-szállító szervezetek, a hulladékok gyűjtésének-szállításának bemutatása

5.1.1.1. Engedéllyel rendelkező hulladék gyűjtő-szállító szervezetek

DAREH BÁZIS NZrt.

(hulladékgazdálkodási közszolgáltató)

Bejegyzés kelte: 2016. február 15.

Társaság cégjegyzékszám: 04-10-001626

Társaság fő tevékenysége: Nem veszélyes hulladék gyűjtése

Társaság tagjai: Délkelet-Alföld Regionális Hulladékgazdálkodási Rendszer
Létrehozását Célzó Önkormányzati Társulás, egyedüli
részvényesként

Székhely: 5600 Békéscsaba, Külterület 0763/192 hrsz.

Központi ügyintézés: 5600 Békéscsaba, Kinizsi u. 4-6.

Társulás tulajdonában álló és üzemeltetett Békés megyei létesítmények:

Létesítmény helye	Létesítmény funkciója
Békéscsaba	Válogatómű/komposztáló
Dévaványa	Hulladékudvar
Gyula	Hulladékudvar
Gyomaendrőd	Hulladékudvar
Kondoros	Hulladékudvar
Kunágota	Hulladékudvar
Mezőhegyes	Átrakóállomás és Hulladékudvar
Orosháza	Átrakóállomás és Hulladékudvar
Szeghalom	Átrakóállomás és Hulladékudvar
Vésztő	Hulladékudvar

A komposztáló éves kapacitása 16.000 tonna (zöldhulladék és RDF hulladék), amelyet 2020 évben teljes mértékben kimerítettek. A Válogatóüzem kapacitása 250 nap/év működés figyelembevételével:

- 120.000 tonna/év feldolgozó kapacitás
- 480 tonna/nap feldolgozó kapacitása

A tényleges kapacitás 2020 évben összesen átlagosan 350 tonna volt naponta, amely megbontva átlagosan 300 t/nap kommunális és 50 t/nap szelektív hulladékmennyiséget jelent.

A DAREH BÁZIS NZrt., mint közszolgáltató feladata a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás keretében vegyesen és elkülönítetten gyűjtött hulladék jogszabályoknak megfelelő átvétele, és az átvett, a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás körébe tartozó hulladékok jogszabályoknak megfelelő kezelése.

A begyűjtött hulladék beszállítása egyes hulladékfajták esetében az ellátási területen létesített hulladékgyűjtő udvarokon keresztül közvetetten, és/vagy közvetlenül a válogatóüzembe szállítva történik, ahol a hulladék különböző frakciókra való válogatására és kezelésére kerül sor.

BKSZ Békési Kommunális és Szolgáltató Kft. (BKSZ Kft.)

(közszolgáltatói alvállalkozó)

- Ügyfélszolgálat: Békés, Verseny u 4.
- Tel.: 66/ 411-174
- Telephely: Békés, Szarvasi út 64/1.

A BKSZ Kft. üzemelteti az inert hulladékgyűjtő telepet (Békés, külterület 0151/6 hrsz), és a hulladékgyűjtő telephelyet (Békés, Szarvasi út 64/1). A hulladékok begyűjtése (kommunális, szelektív, zöldhulladék) és szállítása a cég a tulajdonában lévő szállító járművekkel, valamint bérelt járművekkel történik, melyek a csabai úti telephelyükön parkolnak üzemén kívül.

Hulladékkezelésre kiadott engedélyek:

- BE-02/21/53369-006/2019 nem veszélyes hulladék szállítás, érvényes: 2024.06.30
- BE-02/21/50283-002/2019, a Békés külterület 0151/15 hrsz alatti telephelyen nem veszélyes hulladékok (inert) gyűjtése, előkezelése, hasznosítása, érvényes: 2023.12.31
- BE-02/21/50307-009/2019 Békés, Szarvasi út 64/1.sz. alatti telephelyen veszélyes és nem veszélyes hulladékok telephelyi gyűjtése, érvényes: 2024.02.29

TELTISZ Bt.

A szennyvíz-csatornázottsága megközelítőleg 100%-os, azért csak kevés mennyiségben keletkezik (külterületi lakó ingatlanok) kihordásos kommunális folyékony hulladék (NKÖHSZ), melynek ürítését, szállítását a békéscsabai székhelyű TELTISZ Bt végzi (központi telephely: Békéscsaba, Manzán L. 18) engedély alapján.

ATEV

- Cím: 1097 Budapest, Illatos út 23.
- Telefonszám: 36-1-348-5100

Az ATEV Zrt. 1949-ben alakult, az állati melléktermékekből előállított termékek felhasználhatósága szempontjából különböző (1-es, 2-es, 3-as) kategóriába sorolt állati melléktermékeket gyűjti, ártalmatlanítja, feldolgozza, illetve hasznosítja.

Az ATEV Zrt. az 1-es kategóriába sorolt állati melléktermékeket a solti gyárban ártalmatlanítja, a 2-es kategóriába sorolt állati mellékterméket pedig a solti és a debreceni gyárban kezeli. A takarmányozási célra felhasználható 3-as kategóriájú vágóhídi melléktermékeket az ATEV Zrt. hódmezővásárhelyi és mátyásdombi gyárra dolgozza fel.

5.1.1.2. A hulladékok gyűjtésének, szállításának bemutatása

- **Települési szilárd hulladék (EWC: 200301):** a kommunális szilárd hulladék begyűjtését a BKSZ Kft. végzi. A begyűjtött hulladékot a DAREH BÁZIS NZrt. békéscsabai válogatóüzemébe (Békéscsaba, Külterület 0763/192 hrsz) szállítja további kezelés céljából.
- **Szelektíven gyűjtött hulladékok:** hulladékgyűjtő szigeteken, illetve házhoz menő szelektív hulladékgyűjtéssel begyűjtött kommunális hulladékot a DAREH BÁZIS NZrt. békéscsabai válogatóüzemébe (Békéscsaba, Külterület 0763/192 hrsz) szállítják. A begyűjtést és a szállítást a BKSZ Kft. végzi.

2013-ban megkezdtek a házhoz menő szelektív hulladékgyűjtés bevezetését Békés városában (tömblakások számára szigetes megoldás érhető el továbbra is). A tapasztalatok nagyon jók, egyre hatékonyabb a lakossági szelektálás. Békés településen a lakosság számára 2017. évtől kezdődően ez idáig 225 db 240 l-es és 124 db 120 l-es DAREH BÁZIS NZrt tulajdonában álló, szelektív hulladékgyűjtő edény került kiosztásra, melyben papír, műanyag és fém frakciók gyűjthetők vegyesen, illetve a BKSZ Kft tulajdonában lévő szelektív hulladékgyűjtő edényekkel, a kertes ingatlanok 85-90 % -ának rendelkezésére áll a válogatott gyűjtés lehetősége.

A szelektált hulladék legnagyobb mennyiségét az élelmiszerek csomagolóanyagai és a fogyasztási cikkek csomagolóanyagai, valamint az újságpapír teszik ki.

Békésen tehát a szelektív hulladékgyűjtés háznál (kertes házas övezet), illetve hulladékgyűjtő szigeteken (lakótömbök esetén) valósul meg. Korábban 11 hulladékgyűjtő sziget működött, de a nem rendeltetés szerű használat miatt, ezek közül négyet megszüntettek, így most a következő 7 ponton található szelektív hulladékgyűjtő sziget, ahol papír, üveg, műanyag, fém gyűjtése történik:

- Szarvasi út 64/1
- Ady E. u. 6.
- Ady E. u. 10.
- Vásárszél u. 9.
- Kossuth u. 23.
- Karacs Teréz u. 8.
- Szarvasi út 14.

A házhoz menő hulladékgyűjtés során papír, és műanyag és fém hulladékot lehet elhelyezni a hulladékgyűjtő edényzetben, (öblös) üveg csak a szigeteken helyezhető el. A sík üveg gyűjtése egyáltalán nem megoldott, mivel nem biztosítható a kellő tisztaság az újra hasznosításhoz (újrahasznosításra nem veszik át). Az öblösüveg újra hasznosításánál is felmerül ugyanez a probléma, de begyűjtése a törvény alapján kötelező, így a hulladékgyűjtő szigeteken el lehet helyezni öblös üveget.

Az elmúlt években megnőtt a külső településrészekbe (Malomasszonykert, Dánfok) kiköltözők aránya, ahol nehézkes a hulladékgyűjtés megszervezése, többek között a szűk utcák miatt. Ezen a területen a jövő feladata lesz a szelektív hulladékgyűjtés megszervezése.

- **Települési folyékony hulladék (szennyvíz):** a települési szennyvízcsatorna hálózaton kerül összegyűjtésre és a helyi szennyvíztisztító telepen kezelik. A szennyvízcsatorna-hálózat és szennyvíztisztító telep üzemeltetője is az Alföldvíz Zrt.

- **Kommunális szennyvíziszap:** a települési szennyvíztisztító telepen keletkező szennyvíziszap egy részét a telepen történő átmeneti tárolást követően komposztálásra (R3) adják át arra engedéllyel rendelkező hulladékgazdálkodási cég részére (ATEVSZOLG Zrt. dévaványai komposztáló telep), másik részét az ALFÖLDVÍZ Zrt. nevére szóló talajvédelmi engedély alapján mezőgazdasági földterületen hasznosítják.
- **Építési-bontási hulladékok és egyéb inert hulladékok:** az inert hulladékokat a BKSZ Kft., Békés külterület 0151/6 hrsz. alatti telephelyén gyűjtik, kezelik, és hasznosítják. Ezen kívül lehetősége van a lakosságnak a vésztői hulladékgyűjtő udvarra is beszállítani meghatározott mennyiségben.
- **Biológiailag lebomló hulladék (EWC: 200201):** a biológiailag lebomló „zöld” hulladékot a BKSZ Kft. gyűjti, és szállítja a DAREH BÁZIS NZrt. békéscsabai komposztáló telepére (Békéscsaba, Külterület 0763/192 hrsz). Békés településen a zöldhulladék gyűjtése két módon valósul meg:
 - házhoz menő gyűjtéssel
 - békési gyűjtőponton (Békés, Szarvasi út 64/1. sz.)

A békési lakosság - kertes háza övezetben - zöld kukában (240 l-es) gyűjtheti a zöld hulladékot, összesen 1270 darab edény került átadásra a lakosság részére, ezzel kb. 80%-os a lefedettség. A zöld hulladék házhoz menő begyűjtése havonta két alkalommal, illetve decembertől márciusig havi egyszeri alkalommal történik. Mivel a keletkező zöld hulladék mennyisége dinamikusan nő („városias életmód”), ezért igény lenne szezonálisan a gyakoribb begyűjtésre is. A zöld hulladék keletkezésének egyik csökkentési lehetősége a házi komposztálás, ennek népszerűsítése érdekében a DAREH NZrt. ingyenesen használható komposztáló edényeket osztott ki a lakosság részére, összesen 527 db került átadásra.
- **Állati eredetű:** a településen állati eredetű hulladékok gyűjtését és átmeneti tárolása a régi dögtelepen kihelyezett konténerben történik, ahonnan az ATEV szállítja el három hetente, a rendszer működőképes, kielégíti a település igényeit.
- **Veszélyes hulladékok:** a lakossági veszélyes hulladékokat a települési veszélyes a BKSZ Kft. üzemeltetésében lévő hulladékgyűjtő ponton (Békés, Szarvasi út 64/1. sz.) lehet elhelyezni (kivéve gumiabroncs, amit a vésztői hulladékgyűjtő udvarra szállíthatnak be a lakosok) térítés ellenében, ezen kívül a lakosságnak lehetősége van a DAREH BÁZIS NZrt. vésztői hulladékudvarában ingyenesen leadni (meghatározott mennyiségben) veszélyes hulladékot.
- **Lom, és egyéb települési hulladék:** Békés településen a lomhulladék begyűjtésére az előre meghirdetett időpontokban évi 1 alkalommal került sor házhoz menő gyűjtési móddal. A közszolgáltató a lomtalanítás alkalmával a háztartásban feleslegessé vált nagydarabos hulladékokat (amelyek méreteik miatt nem rakhatók a hulladékgyűjtő-edénybe) gyűjti össze és szállítja el. A kihelyezett lom mérete során figyelemmel kell arra lenni, hogy azokat a munkatársaink kézi erővel meg tudják emelni és be tudják helyezni a hulladékgyűjtő járműbe (100 cm x 100 cm x 80 cm).
2019-évtől kezdve évente két alkalommal az Önkormányzat elektronikai hulladékgyűjtő akciót szervez, melynek keretében a lakosság a BKSZ Kft. Szarvasi út 64/1. sz. alatti telephelyén helyezhető el elektronikai hulladék.
2021 évtől az elhasznált étolaj, és zsír lakossági hulladékot díjmentesen el lehet helyezni a békési inkubátorház előtt kihelyezett konténerben, melynek ürítését a Biotrans Kft. végzi.

5.1.2. Hulladék kezelő telepek bemutatása

5.1.2.1. Szennyvíztisztító telep

- Telephely: 5630 Békés, Külterület 0342/4 hrsz., Krisztina zug
- üzemeltető: Alföldvíz Zrt.

A csatornamű Békés város területén keletkező, zömmel kommunális eredetű szennyvíz elvezetésére szolgál. A csatornahálózat elválasztott rendszerű. A település területén keletkező szennyvizek a szennyvíz öblözeteknek megfelelő átemelőkhöz jutnak, majd az átemelőkhöz üzemelő szivattyúk nyomóvezetékeken keresztül juttatják a szennyvizet a csatlakozó öblözetekbe. A Békés városban üzemelő közbenső átemelők száma 19. A tisztítótelepre 1 db főátemelő juttatja ki a szennyvizet. A település azon területeiről, amelyeken még nem épült ki a csatornahálózat, a TELTISZ BT. szállítja ki a szennyvizet (NKÖHSZ) a szennyvíztisztító telepre. A telepre Kamut településről a Kovács Mezőgazdasági Kft. (Kamut 5673, Tanya 271.) szállítja be saját közületi NKÖHSZ-ét. A településről és a telepről NKÖHSZ kiszállítása nem történik.

A szennyvíztisztítási technológia módosított A²/O eleveniszapos szennyvíztisztítás tápanyag eltávolítással. A tisztítótelep hidraulikai kapacitása 2.500 m³/d (közcsatornán érkező 2.474 m³/d, szippantott szennyvíz 26 m³/d), 21.500 LE. A tisztított szennyvíz befogadója a Kettős- Körös 20+220 fkm szelvénye.

5.1.2.2. Veszélyes és nem veszélyes („zöld hulladék”) hulladékgyűjtő telephely

- Telephely: 5630 Békés, Szarvasi út 64/1.
- üzemeltető: BKSZ Kft.

A telephely korábban hulladékgyűjtő udvar és hulladék válogató telepként is működött, de a hulladékgazdálkodási rendszer integrációjával ezek működése megszűnt.

A hulladékot a lakosok, a hulladék birtokosok szállítják be. A mérlegelés egy 20 tonnás hídmérleg illetve egy 300 kg-os mérleg segítségével történik.

A veszélyes hulladékok gyűjtése zárt, fedett 20-as típusú konténerben történik. Az így összegyűjtött hulladékot az átmeneti tárolást követően a megfelelő engedéllyel rendelkező átvevőnek adják át további kezelésre.

5.1.2.3. Építési hulladékkezelő telep

- Telephely: 5630 Békés, Szarvasi út 0151/15 hrsz
- üzemeltető: BKSZ Kft.

Korábban ezen az ingatlanon egy komposztáló telep is működött, de jelenleg csak inert hulladékkezelés folyik, ami a helyi lakosok, közületek által végzett építési-bontási-átalakítási munkái során keletkező építési-bontási hulladékok előkezelését, és hasznosítását jelenti. A hulladék beszállítását, a hulladék termelője, birtokosa végzi. A hulladék átvétele, mérlegelése után előválogatás történik, ezután hulladék frakciók szerint rendezik az anyagokat. Az arra alkalmas hulladékok esetében előkezelésként törő géppel darabolást, őrlést, törést végeznek a további hasznosítás érdekében. Az előkezelés során a hulladékokat anyag fajtánként a megfelelő szemcseméretre osztályozzák. Az így előkészített építőanyagot minősítést követően értékesítik. Az előkezelés során keletkező föld és kő hulladékot a szomszédos, 0151/6 hrsz. alatti ingatlan „h” alrészletén lévő anyagnyerő hely feltöltésére hasznosítják.

5.1.3. A felhalmozott hulladékok tárolási telephelyeinek, üzemeltetőjének megnevezése, tárolási technológiája, kapacitásának és kihasználtságának bemutatása.

5.1.3.1. Régi komposztáló telep

A települési komposztáló telep 2014-2017 között működött, a jelenlegi inert hulladéklerakó telephelyén belül (Szarvasi út 0151/15 hrsz), de gazdasági okokból a technológiát nem sikerült teljesen kiépíteni, és a kapacitása is kisebb volt a szükségesnél, ezért a bezárása mellett döntöttek. Minősítésre alkalmas komposzt így nem keletkezett, az üzemelési idő alatt felhalmozott jelentős mennyiségű „talajjavító anyagot” (sem komposztnak, sem hulladéknak nem minősül) mezőgazdasági területen helyezik el.

5.1.3.2. Régi szeméttelep

Békésen a kommunális szilárd hulladékot 1974-től 2005-ig a 3777/1 hrsz.-ú területen (régii hulladéklerakó telep) helyezték el. A régi hulladéklerakón felhalmozott összes hulladék mennyisége kb. 210 000 m³. A hulladéklerakó telepet rekultiválták, az utógondozási feladatok ellátásáért az Önkormányzat a felelős.

5.1.4. A településen folytatott hulladékkezelési (hasznosítási, ártalmatlanítási) tevékenység ismertetése, jellemzése.

A településen hulladék-ártalmatlanítást nem végeznek (közszolgáltatás körében begyűjtött hulladékokon), hulladék-hasznosítási tevékenységek a következők:

- Az inert hulladéklerakó telepen alkalmazott műveletek:

R5: Egyéb szerves anyagok visszanyerése, újrafeldolgozása (ideértve a talaj hasznosítását eredményező talajtisztítást és a szerves építőanyagok újrafeldolgozását);

R11 Az R1–R10 műveletek valamelyikéből származó hulladék hasznosítása

R12: Átalakítás az R1-R11 műveletek valamelyikének elvégzése érdekében (R- kód hiányában ez a művelet magában foglalhatja, a hasznosítást megelőző előkészítő műveleteket, mint például az R1-R11 műveleteket megelőzően végzett válogatás, aprítás, tömörítés, pelletkészítés, szárítás, zúzás, kondicionálás vagy elkülönítés)

E02 – 03: aprítás (zúzás, törés, darabolás, őrlés)

E02 – 06: válogatás anyagminőség szerint (osztályozás)

- A szennyvíztisztító telepen keletkező víztelenített iszapon alkalmazott műveletek:

R10: mezőgazdasági földterületen hasznosítás

5.1.5. Fejlesztést vagy felszámolást, illetve rekultiválást igénylő kezelő telepek, illetve lerakóhelyek meghatározása.

A régi kommunális hulladéklerakó rekultivációját eredetileg két ütemben tervezték, az első ütem 2015-ben valósult meg, melyet 2021-ben az illetékes hatóság BE/38/03552-14/2021 ikt.számú határozatában végleges lezárásként fogadott el, és meghatározta az utógondozási időszakban teljesítendő feladatokat.

5.1.6. Települési hulladék, valamint zöld-és biológiailag lebontható szerves hulladék komposztálók ismertetése

A településen komposztáló telep nincs, hulladék komposztálást nem végeznek.

5.1.7. Másodnyersanyag visszanyerés és az újrahasznosítás aránya a tervezési területen.

Ilyen tevékenységet nem folytatnak a településen.

5.1.8. A területen keletkező biológiailag lebomló szerves hulladék mennyisége, ebből a lerakásra kerülő mennyiség.

A lakosság zöld kukában gyűjti a biológiailag lebomló hulladékot, ez többnyire fű, és kerti nyesedék, konyhai zöld hulladék. A szelektíven gyűjtött biológiailag lebomló szerves települési hulladékot a DAREH BÁZIS NZrt. békéscsabai komposztáló telepére szállítják, ott kezelik, a 2020. évi mennyiség 1 142,47 t volt. A szelektíven nem összegyűjtött zöld hulladék mennyiségéről (és a települési vegyes hulladékkal együtt lerakással ártalmatlanításra kerülő) nincs adat. A település „zöld kuka lefedettsége” ~ 80 %-os, továbbá a nem kertes házas lakóövezetben nincs zöld hulladék gyűjtésre lehetőség, az előbbieket miatt feltételezhető, hogy több zöld hulladék keletkezik, mint a begyűjtésre kerülő mennyiség.

5.1.9. A települési folyékony hulladékok és szennyvíziszapok mennyisége, elhelyezési módja, engedélye, a lerakóhelyek ismertetése.

A szennyvíztisztító telep helye Békés, Krisztina- zug, hrsz. 0342/4, itt kezelik a szennyvízcsatorna-hálózaton összegyűjtött szennyvizet, és a NKÖHSZ-t (települési, és beszállított). Az elmúlt években a szennyvíztisztító telepen kezelt szennyvíz, és NKÖHSZ mennyisége a következő volt:

Hulladék megnevezése	Mennyiség				
	2016	2017	2018	2019	2020
a telepre más településről beszállított NKÖHSZ mennyisége (m3/év)	333	390	325	370	330
a telepre Békés városából beszállított NKÖHSZ mennyisége (m3/év)	40	59	133	180	105
a telepen tisztított szennyvíz mennyisége (m3/év)	1.069.373	868.318	1.121.143	989.199	938.233
a keletkező víztelenített szennyvíziszap mennyisége (t/év)	2.366	1.498	1.889	3.092,5	2.556

A tisztított szennyvíz befogadója a Kettős- Körös 20+220 fkm szelvénye. A szennyvíziszap hasznosítását lásd következő fejezet.

5.1.10. A tervezési terület szennyvíziszap-hasznosítási jellemzői

A települési szennyvíztisztító telepen keletkező szennyvíziszap egy részét a települési szennyvíztisztító telepen történő átmeneti tárolást követően komposztálásra (R3) adják át arra engedéllyel rendelkező hulladékgazdálkodási cég részére (ATEVSZOLG Zrt. dévaványai komposztáló telep), másik részét az ALFÖLDVÍZ Zrt. nevére szóló talajvédelmi engedély alapján mezőgazdasági földterületen hasznosítják.

6. 2016 – 2021 között megvalósult célok

Célkitűzés	Intézkedés	Határidő	Elért eredmények
Települési szilárd hulladékok	A lerakással ártalmatlanításra kerülő hulladék arányát tovább kell csökkenteni. Elérendő cél, hogy az összes hulladék 70%-át hasznosítani kell	szelektív hulladékgyűjtés hatékonyságának növelés: lakossági szemléletformálás vegyes kommunális hulladék utólagos válogatása	A szelektív hulladékgyűjtés hatékonysága (a szelektíven begyűjtött hulladékok aránya a vegyes kommunális hulladék mennyiségéhez képest) 3-4%-al nőtt az elmúlt években
	Fejleszteni kell a zöldhulladék komposztálás technológiáját, és a komposztáló telep gépparkját	2021.12.31	A komposztáló telepet felszámolták, a továbbiakban nem releváns
	Növelni kell a szelektív hulladékgyűjtés hatékonyságát, a szelektíven begyűjtött hulladékok mennyiségét, különös tekintettel a műanyag összetevőkre	lakossági szemléletformálás	Lakossági szemléletformálást célzó program nem valósult meg, de a szelektív hulladékgyűjtés hatékonysága nőtt. A békési oktatási intézményekben szelektíven gyűjtés folyik.
	A házi és közösségi komposztálás ösztönzése	lakossági szemléletformálás	Lakossági szemléletformálást célzó program nem valósult meg, de A közszolgálatató jóválatból ingyenes komposztálók darab edény kerültek átadásra a lakosság részére, ezzel kb. 80%-os a lefedettség.

	A régi rekultivált lerakó utógondozása, a rekultiváció további ütemének elvégzése	előírások betartása	Folyamatos	Az utógondozás folyamatos, a rekultiváció további ütemének végrehajtása szükségtelemmé vált.
	A zöldhulladék (komposzt) helyben történő visszaforgatása, illetve annak lehetőségnek megteremtése	Komposzt mezőgazdasági felhasználása, az ehhez szükséges engedélyezési eljárás lefolytatása	2017.12.31	A komposztáló telep felszámolásra került, és a zöld hulladékot nem helyben kezelik, ezért ez a célkitűzés nem releváns.
	hulladékgyűjtő udvarra vonatkozó hatósági előírások végrehajtása	A felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004 (VII.21) Korm. rendelet 4.sz. melléklete szerinti kérelmet kell benyújtani a 90308-007/2014 ikt.sz. eng. alapján	2016.10.31	A hulladékgyűjtő udvar bezárásra került.
Szennyvíz- iszap	Fedett szennyvíziszap tárolók kialakítása	Szennyvíziszap tárolók lefedése	2021.12.31	Megvalósult
Építési- bontási hulladékok	nem veszélyes építési és bontási hulladékok újrahasználatra történő előkészítését, újrafeldolgozását és az egyéb, anyagában történő hasznosítását tovább növelése	lakossági szemléletformálás	folyamatos	Nem történt előre lépés, mivel az inert hulladékok nagy része sajnos nem szelektálva, hanem „ömlesztve” kerül beszállításra a lakosság részéről.

Veszély hulladékok	A kommunális szilárd hulladék veszélyes összetevőinek minél nagyobb arányú szelektív begyűjtése	A lakosság szemléletformálása, környezeti és egészségügyi tájékoztatása a veszélyes hulladék vonatkozásában, különös tekintettel a kiemelt veszélyes hulladékáramokra.	folyamatos	A lakosság szemléletformálását célzó helyi intézkedés, program stb. nem volt a vizsgált időszakban a veszélyes hulladék vonatkozásában. A BKSZ Kft. telephelyen térítés ellenében veszik át a lakossági veszélyes hulladékot.
-------------------------------	---	--	------------	---

A korábbi célkitűzések között nem szerepelt, de mindenképpen meg kell említeni az Önkormányzat illegális hulladék lerakások felszámolására tett erőfeszítéseit. Az illegális hulladéklarakók felszámolása érdekében a „Tisztítsuk meg az Országot!” keretében térfigyelő kamerákat telepítettek, szemetet gyűjtöttek, és figyelmeztető táblák kerültek kihelyezésre. A kihelyezendő kamerák már meglévő rendszerhez kapcsolódnak. A beavatkozással kiszűrhetőek lesznek az illegális szemetelést végzők, így eljárás kezdeményezhető velük szemben. A környezetet tisztta, ápolt marad, a zártkertben élők hulladékezelési problémái megoldódnak. A védendő területek Békés Malomasszonykert, Gözmalom sor, Csallóközi utca, Dánfok. Az önkormányzat egyébként saját forrásból már több helyre is telepített térfigyelő kamerákat, például a Malomasszonykertbe. A tapasztalatok szerint a legnagyobb problémát a hagyatékok, illetve a kiselejtezett bútorok, eszközök jelentik, nagyon sokan azokat rakják le a tilosban.

7. Az elérendő hulladékgazdálkodási célok meghatározása

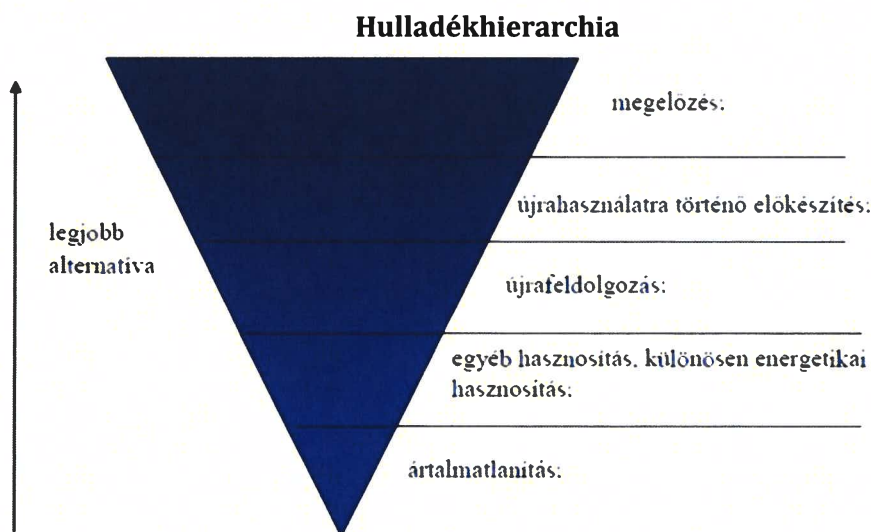
7.1. Országos Hulladékgazdálkodási Terv

Magyarország hulladékgazdálkodásának alapidokumentuma továbbra is az Országos Hulladékgazdálkodási Terv (a továbbiakban: OHT) 2014-2020, melynek felülvizsgálata folyamatban van. Az OHT tartalmazza hazánk hulladékgazdálkodással kapcsolatos szakpolitikai elképzeléseit. Az OHT bemutatja hazánk hulladékgazdálkodásának jogszabályi hátterét, majd hulladékáramonként feltárja az adott hulladékáram kezelésének jelenlegi helyzetét, a tapasztalt hiányosságokat, meghatározva az elérendő célokat és a megvalósításhoz szükséges eszközöket, intézkedéseket. Összességében az OHT kitér valamennyi jelentős hulladékáramra és biztosítja a hatékony hulladékgazdálkodáshoz szükséges háttérismeretet, hosszú távú tervezési célokat, valamint azok megvalósításának lépéseit.

Az OHT-ban megfogalmazott célok elérésével a hulladéklerakás csökken, a jövőben csak az a hulladék kerül lerakásra, amelynek a hasznosítása nem megoldható, valamint a települési hulladék részeként a jövőben biológiailag lebomló hulladék csak minimálisan kerül lerakásra. A jövőkép eléréséhez szükséges átfogó célkitűzések:

1. hasznosítási arányok növelése
2. hulladékképződés csökkentése
3. elkülönített gyűjtés kialakítása és fejlesztése
4. a hulladékká vált termékek újrahasználatú összetevőinek elkülönítése, javítása és ismételt felhasználása.

A hulladékgazdálkodás jogi alapidokumentuma a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény (Ht.). A Ht. alapján a legjobb megoldás a hulladék képződés megelőzése, azonban ha ez bizonyos körülmények között nem lehetséges, akkor a lehető legtöbb hulladék esetében kell alkalmazni az újrahasználatot, valamint az újrafeldolgozást, és csak legvégső esetben lehet a hulladékot elégetni vagy lerakni.

7.2. Hulladékkeletkezés csökkentési célkitűzések, a tervidőszak végére várhatóan keletkező hulladékok összetételi és mennyiségi prognózisa.

7.2.1. OHT által meghatározott, és országos szintű célkitűzések:

- A hulladékgazdálkodási életciklus elemzések alkalmazása, és a környezeti szennyezések és a nyersanyag felhasználás csökkentése.
- A hulladék megelőzésére és az újrafelhasználásra történő felkészülésre vonatkozó célszámokat kell meghatározni minden tagország számára 2020-ig. Emellett a hasznosítási célszámokat is fel kell emelni a legjobban teljesítő EU tagországok példája alapján. Ez megfelelő jogszabályi ösztönzést jelent majd a tagországok számára, hogy olyan gazdasági intézkedéseket vezessenek be, mely a hulladékgazdálkodás hierarchiájának csúcsán (megelőzés, újrafelhasználás, illetve hasznosítás) történő működéshez szükséges.
- A házi és közösségi komposztálás elterjesztése, a zöldhulladékok helyben történő visszaforgatása.
- Az újrahasználat növelése, az újrahasználati központok létrehozásának ösztönzése, illetve a hulladékká vált termékek újrahasználatú összetevőinek elkülönítése, javítása és ismételt felhasználása.
- A háztartásokból származó használt cikkek további használata érdekében a szervízálózat és az újrahasználati központok létrehozásának ösztönzése szükséges.
- Széles körű, a hulladék keletkezésének megelőzésével és az újrahasználat jelentőségével kapcsolatos szemléletformálás.
- Kötelező újrahasználatra történő előkészítés és újrafeldolgozás 2020-ig. Az új irányelv arra kötelezi a tagállamokat, hogy öt évvel az irányelv életbe lépése után hozzanak létre hulladékgazdálkodási terveket és a hulladék megelőzését célzó programokat. A bizottságnak 2014 végére meg kell határoznia a megelőzésre, 2020-ig pedig a hulladék-szétválasztásra vonatkozó célokat is.
- Körforgásos gazdasági modell megvalósítása, amelyben a hulladék nyersanyaggá válva újra meg újra visszakérül a gazdaságba

7.2.2. Települési szintű célkitűzések

- **Házi komposztálás növelése:** A lakossági vegyes hulladék 35-47%-a jellemzően biológiailag lebomló hulladék, melyet házi komposztálással jól lehet hasznosítani, így - a begyűjtésre kerülő - zöld hulladék mennyisége csökkenthető. A házi komposztálás lehetőségét továbbra is támogatni kell, valamint a társasházak övezetben is szükséges lenne ezt a célt szolgáló gyűjtőrendszer kialakítása. Fontos a folyamatos ismeretterjesztés a házi komposztálás helyes módszeréről, a komposzt felhasználási lehetőségeiről.

Eredmények 2016-2021: Az elmúlt években dinamikusan nőtt a begyűjtött zöldhulladék mennyisége (a zöld hulladék begyűjtő rendszer lefedettsége kb. 80%-os), ami egyrészt jó, mert ez a mennyiség nem kerül lerakással ártalmatlanításra, másrészt ez jelentős kapacitásokat köt le a szállítás, komposztálás során, ezért fenntarthatóbb megoldás a zöld hulladék lehető legnagyobb mértékű házi komposztálása. Ennek népszerűsítése érdekében a DAREH NZrt. ingyenesen használható komposztáló edényeket osztott ki a lakosság részére, összesen 527 db került átadásra.

- **Újrahasználat növelése:** Támogatni kell a helyi mestereket, akik fel tudják újítani, meg tudják javítani a tárgyakat. Így sok mindent újra lehet használni, és nem kerül a szemétkbe olyan sok veszélyes, problémás anyag. Megoldás lehet egy „újrahasználati központ” létesítése, ugyanis a lomtalanításkor kidobott anyagok 20-40%-a újrahasználható!

Eredmények 2016-2021: évente egy alkalommal rendeznek lomtalanítást Békésen, melyet elszállítanak a településről, ezek újrahasználatára nem történik meg. Bevált gyakorlat azonban, hogy egyes lakosok segélyszervezeteknek adják le a kiselejtezett „tárgyaikat”, így ezek nem válnak hulladékká.

- **Helyi kereskedelem támogatása:** Támogatni kell a helyi termelést és a helyi kereskedelmet, ösztönözni kell a minimális és újrahasználható csomagolás alkalmazását pl.: hulladékmentes helyi termékeket értékesítő kiskereskedelem üzemeltetése, helyi termelői védjegy stb.

Eredmények 2016-2021: Békésen a helyi piacon van lehetőség a helyben előállított termékek értékesítésére, külön támogatási rendszer, kampány ezzel kapcsolatban nem volt.

- **Szemléletformálás:** Nem lehet elégszer hangsúlyozni, hogy mekkora jelentősége van a szemléletformálásnak, melyet már óvodában, iskolában el kell kezdeni, meg kell ismertetni a gyerekekkel a hulladékmentes életmód lehetőségeit, és a hulladék keletkezés következményeit (pl. tanulmányút szervezése a DAREH BÁZIS Zrt. telephelyeire).

Eredmények 2016-2021: az elmúlt hatéves programozási időszakban nem folytattak szemléletformáló tevékenységet ebben a témában.

7.2.3. A várhatóan keletkező hulladékok összetételi és mennyiségi prognózisa

Az országos tendencia szerint a kommunális hulladék mennyisége évről-évre növekszik, bár az elmúlt pár év mennyiségi adatai ezt Békésen nem támasztják alá, mégis hosszú távon a keletkező hulladékmennyiség növekedésével lehet számolni. Ezért van prioritása a hulladék keletkezés csökkentését célzó programoknak.

Békésen a lerakásra kerülő hulladékok nagy része kevert kommunális hulladék, melynek egy része a szelektív gyűjtés hatékonyabbá tételével tovább csökkenthető lenne. A lerakásra kerülő kevert települési hulladék összetételéről sajnos nincs felmérés, de feltételezhető, hogy még mindig nagy mennyiségben tartalmaz biológiailag lebomló összetevőket, és természetesen újrahasznosítható hulladékokat is. Ezen a területen tovább kell fokozni a szelektálás hatékonyságát.

Az elmúlt években Békésen a begyűjtött hulladék mennyiségek alapján a szelektív, zöld és elektronikai hulladék mennyiségében történt növekedés. A szelektív hulladék mennyiség növekedését pozitív fejleménynek akkor könyvelhetjük el, ha a kevert települési hulladékhoz képesti aránya is növekszik.

Az országos prognózisokkal összhangban az elektronikai, és zöld hulladék további növekedése várható, és remélhető, hogy a minél több hulladékot szelektíven sikerül begyűjteni.

7.3. Hulladékhasznosítási, ártalmatlanítási célkitűzések

7.3.1. Települési szilárd hulladékok

➤ *OHT által meghatározott országos szintű célkitűzések:*

Hasznosítás

- Az italcsomagolásokra tervezett betétdíj bevezetésével az egyutas termékek hulladékká válása lecsökkenne, illetve elérhetővé válna a 95%-os gyűjtési és hasznosítási arány is. Az egyutas PET palack, üveg és alumínium dobozok után, betétdíj bevezetését egyéb termékekre is (pl. festékek, lakkok csomagolása).
- A maradék hulladék ártalmatlanításához szükséges kapacitások – egyes speciális technológiát igénylő hulladékok kivételével – az ország határain belül álljanak rendelkezésre.
- Komposztáló és biogáz üzemek létesítése szükséges, a komposztok minőségbiztosítási rendszerének kialakításával egyidejűleg.
- Az elkülönített hulladékgyűjtés infrastruktúrájának biztosítása a lakosság számára.

Ártalmatlanítás

- A lerakással történő ártalmatlanítás arányának 40% alá csökkentése.
- Az elkülönítetten gyűjtött vagy válogatott, hasznosítható összetevők lerakásának megszüntetése.
- A régi, felhagyott, bezárt lerakók folyamatos rekultiválása és monitorozása.
- Hosszú távú célkitűzés a hulladéklerakókba illetve a hulladékégetőkbe kerülő maradék hulladék teljes megszüntetése, valamint a hulladékképződés megelőzésére és az újrafelhasználásra vonatkozó célszámok bevezetése.
- Az elkülönített hulladékgyűjtés infrastruktúrájának biztosítása szükséges a lakosság 100%-a számára.
- 2020. december 31-ig a háztartási, valamint a háztartáshoz hasonló hulladék részét képező papír-, fém-, műanyag- és üveghulladék újrahasználatra előkészítésének és újrafeldolgozásának együttes mértékét a képződött mennyiséghez viszonyítva tömegében országos szinten legalább 50%-ra kell növelni.

➤ *Települési szintű cselekvési irányok*

A jövőre nézve továbbra is célként lehet kitűzni a begyűjtési arányok javítását (a lerakásra kerülő mennyiségek csökkentését), különös tekintettel a műanyag összetevőkre. A lakosság nagy része szelektíven gyűjt, ami évről évre hatékonyabb, de még mindig vannak – főként az idősebb korosztályra jellemző – akiknek lehetőségük lenne igénybe venni a háznál történő szelektív gyűjtést, és mégsem teszik meg. Ezeket az embereket csak célzottan, szemléletformáló programmal, kampánnyal felhívással stb. lehetne elérni, és meggyőzni. Ezen kívül a nem családi házas övezetekben a szelektív hulladékgyűjtő szigetek számát is növelni szükséges. A szemléletformálás társadalmi szinten fontos, és állandó feladat kell, hogy legyen. Meg kell említeni továbbá az újonnan benépesülő zártkertes övezeteket (pl.: Malomasszonykert, Dánfok), ahol szintén meg kell teremteni a jövőben a szelektív hulladékgyűjtés feltételeit.

Az üveg frakció, ezen belül is síküveg lakossági begyűjtése jelenleg nem megoldott Békésen, de tágabb értelemben országosan szinten problémák vannak a sík, és öblösüveg újrahasznosításával, ez a probléma azonban túlmutat a települési szintű feladatokon. Jelenleg jogszabály által kötelező lehetőséget biztosítani az öblösüveg lakossági begyűjtésére, de ez a síküvegre nem terjed ki. Ettől az évtől kezdve kihelyezésre került egy elhasznált lakossági sütőolaj begyűjtő kuka, mely sikeresen „üzemel”. Az üzemeltető az ideális lefedettség biztosítása érdekében a település adottságaitól (lélekszám, terület nagysága és lakosságeloszlás) függően 10 000 fő felett további 2500 főnként 1-1 újabb gyűjtőpont telepítését ajánlja. Ez azt jelenti, hogy Békésen további 3-4 db elhasznált sütőolaj gyűjtő edényzet kihelyezése lenne javasolt (ennek átgondolása érdemes a település sajátosságához mérten).

7.3.2. Szennyvíziszap

➤ *OHT által meghatározott országos szintű célkitűzések:*

A szennyvíziszapban hasznosítható energia és növényi tápanyagok minél nagyobb arányú kinyerése és visszaforgatása, a környezeti kockázatok csökkentése, a talajok fokozott védelme.

- Új szennyvíziszap agglomerációk létrehozása, önkormányzatok aktív közreműködésével, térségi szemlélet adaptálásával.
- A szennyvíziszapok foszfortartalmának minél gazdaságosabb és hatékonyabb kinyerése.
- Energetikailag hatékony új rendszerek kiépítése.
- Kistépülések mentesítése (5.000 LE alattiak) a túlzott terhektől.
- A késleltetett hatályba lépéssel az átmeneti idő biztosítása.
- Források biztosítása 2014-2020 költségvetési időszakban a fejlesztésekhez.
- A 91/271/EGK Szennyvíz irányelvben foglalt határidős kötelezettségek teljesítése.
- Korszerű szennyvíziszap-kezelési lehetőségek vizsgálata és regionális szennyvíziszap feldolgozó/hasznosító technológiák fejlesztése.
- Átfogó iszap-stratégia kidolgozása a hasznosítási célkitűzések teljesítése érdekében.
- A meglévő víziközmű informatikai rendszerek fejlesztése.
- 30.000 LE szennyezőanyag-terhelés feletti szennyvíztisztító telepeken a rothasztók kötelező kiépítése és a biogáz előállítás és hasznosítás kötelezővé tétele.
- A szennyvíziszap energetikai hasznosítása.
- A szennyvíziszap nyersanyag, melynek energia-és növényi tápanyagtartalmát minél nagyobb arányban hasznosítani kell. A keletkezett szennyvíziszap mennyiségének kommunális hulladéklerakón történő elhelyezését minimalizálni kell. Mezőgazdasági célú kihelyezésre kizárólag a határértékeknek megfelelő minőségű szennyvíziszapok és szennyvíziszap komposztok használhatók fel.

➤ *Települési szintű célkitűzések*

- A települési szennyvízhálózatot, és szennyvíztisztító telepet üzemeltető nem jelölt meg fejlesztési irányokat, illetve célkitűzéseket.

7.3.3. Építési-bontási hulladékok

➤ *OHT által meghatározott országos szintű célkitűzések*

- 2020-ig a nem veszélyes építési és bontási hulladékok újrahasználatra történő előkészítését, újrafeldolgozását és az egyéb, anyagában történő hasznosítását tömegében minimum 70%-ra kell növelni.

➤ **Települési szintű cselekvési irányok**

- nem veszélyes építési és bontási hulladékok újrahasználatra történő előkészítését, újrafeldolgozását és az egyéb, anyagában történő hasznosítását tovább kell növelni
- ösztönözni kell a lakosságot, hogy az építési hulladékot minél nagyobb arányban szelektíven gyűjtsék, mert az újrahasznosítása is csak így biztosítható. Jelenleg a begyűjtött inert hulladék 50%-a lerakásra kerül.

7.3.4. Veszélyes hulladékok

➤ **OHT által meghatározott országos szintű célkitűzések**

- A veszélyeshulladék-képződés megelőzésének fejlesztése, előmozdítása.
- A megelőzés mellett a legjobb elérhető technikák (BAT-ok) és a legjobb környezetvédelmi gyakorlatok (BEP-ek) alkalmazásának elterjesztése a károsanyag-kibocsátás minimalizálása érdekében.
- A gyűjtési kapacitások fejlesztése – a kapcsolódó szemléletformáló kampányok lefolytatásával, figyelembe véve a kiemelten kezelendő veszélyes hulladékáramokra előírt kötelezettségek betartásához szükséges igényeket.
- A veszélyes hulladék hasznosításának fokozása, fejlesztése.
- A lakosság és a foglalkozásukból eredően esetlegesen kitett lakosság szemléletformálása, környezeti és egészségügyi tájékoztatása a veszélyes hulladék vonatkozásában, különös tekintettel a kiemelt veszélyes hulladékáramokra.
- Összességében alapvető célkitűzés a vonatkozó európai uniós illetve az azokon alapuló magyar előírások betartása, a gyűjtési és hasznosítási célszámok

➤ **Települési szintű cselekvési irányok**

- A lakosság szemléletformálása, környezeti és egészségügyi tájékoztatása a veszélyes hulladék vonatkozásában, különös tekintettel a kiemelt veszélyes hulladékáramokra.
- A kommunális szilárd hulladék veszélyes összetevőinek minél nagyobb arányú szelektív begyűjtése (pl.: gumiabroncs lakossági begyűjtésének lehetősége nem biztosított jelenleg a településen)

8. A kijelölt célok elérését, illetve megvalósítását szolgáló cselekvési program 2022-2027

Célkitűzés	Cselekvési program	Határidő
Az újrahasznosítható hulladékok szelektív begyűjtésének növelése	a sítűveg szelektív gyűjtés lehetőségnek megteremtése	2022.12.31
	a szelektív hulladékgyűjtés megszervezése a betelepülő zártkerti lakóövezetekben (pl.: Malomasszonykert, Dánfok)	2022.12.31
	szelektív hulladékgyűjtő szigetek számának bővítése	2023.12.31
Zöld hulladék keletkezés mennyiségének csökkentése	A házi és közösségi komposztálás további ösztönzése, tájékoztatás a házi komposztálás helyes módszeréről, előnyeiről	folyamatos
	a komposztálás lehetőségének biztosítása lakótömbös övezetekben is (pl. közösségi kertek létrehozása)	2027.12.31
	lakosság számára elérhető, nyilvános lista készítése azokról a szervezetekről, akik szívesen fogadnak „adományokat”	2022.12.31
Újrahasználatú a lomhulladék keletkezésének csökkentése	újrahasználati pont, gyűjtőhely kialakítása	2027.12.31
Elhasznált sütőolaj minél nagyobb arányú begyűjtése	az elhasznált sütőolaj begyűjtő pontok számának bővítése	2023.12.31
A kommunális szilárd hulladék veszélyes összetevőinek minél nagyobb arányú szelektív begyűjtése	lakosság széles körű tájékoztatása a veszélyes hulladékok fajtáiról, környezet egészségügyi veszélyeiről (pl. a veszélyes hulladék gyűjtő helyen)	2022.12.31
Lakossági szemléletformálás	gumibroncsok átvételi lehetőségének megteremtése	2022.12.31
	A legtöbb célkitűzés a lakosság szemléletformálásán keresztül érhető el, ezért célszerű lenne kidolgozni egy komplex, a különböző korosztályokat célzó szemléletformáló programot	2023.12.31
	A kihelyezett térfigyelő kamera hálózat hatékony üzemeltetése, fellépés az illegális hulladéklerakókkal szemben, szükség esetén a térfigyelő hálózat bővítése	folyamatos

Helyi – hulladék mentes - kereskedelem támogatása	Ösztönözni, támogatni kell a minimális és újrahasználató csomagolás alkalmazását pl.: hulladéktmentes helyi termékeket értékesítő kiskereskedés, helyi termelői védjegy stb.	2024.12.31
Zöld hulladék begyűjtés növelése	A zöld hulladék begyűjtés rendszerét ki kell terjeszteni az év minden napjára	2024.12.31
Az inert hulladékok szelektív begyűjtésének a növelése	Ösztönözni kell a lakosságot, hogy az építési hulladékot minél nagyobb arányban szelektíven gyűjtsék, mert az újrahasznosítása is csak így biztosítható.	2027.12.31